

Μια μοναδική ευκαιρία για τα Ελληνόπουλα της Αυστραλίας να απολαύσουν δωρεάν μαγικά ταξίδια στο κόσμο του βιβλίου

Στα παιδιά που πάνε αυτό το καλοκαίρι στην Ελλάδα η πρωτοβουλία «Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας» τους δίνει τη δυνατότητα να μάθουν την γλώσσα μας και να κάνουν νέους φίλους

Η κυρία Πάμεθα Μίμη. Φωτό: Theophilos Gerontopoulos

ΜΑΡΙΑ-ΦΙΛΙΩ ΤΡΙΔΗΜΑ*

Το 2012 μεσούσης της κρίσης στην Ελλάδα, μια ΜΚΟ, η Future Library, και η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, με την υποστήριξη του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, σχηματίζουν ένα Δίκτυο Βιβλιοθηκών και ξεκινούν μια υπέροχη πρωτοβουλία με το όνομα «Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας». Η πρωτοβουλία είχε ως στόχο να συγκεντρώνει τα παιδιά στις Βιβλιοθήκες του Δικτύου κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών, διασκεδάζοντας και επιμορφώνοντας τα με διάφορες ευφάνταστες δραστηριότητες γύρω από το βιβλίο. Λίγα χρόνια μετά, το 2015 ο Γενικός Διευθυντής της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, Δρ. Φίλιππος Τσιμπόγλου, εντάσσει τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία στις δράσεις της Εθνικής Βιβλιοθήκης και της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Βέροιας και της ΜΚΟ Future Library. Υπήρξε αφορμή για να συγκεντρώνονται τα παιδιά το καλοκαίρι στις Βιβλιοθήκες. Στην ουσία, μιλάμε για ένα Summer Camp στις Βιβλιοθήκες. Έκτοτε, το 2013 και το 2014 η Καλοκαιρινή Εκστρατεία συνεχίστηκε με την ίδια μορφή, ενώ το 2015 διοργανώθηκε από την Εθνική Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με την Future Library και το 2016 τη σκυτάλη της διοργάνωσης έλαβε εξ ολοκλήρου η Εθνική Βιβλιοθήκη. Μέχρι και το 2016, η Καλοκαιρινή Εκστρατεία χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, ενώ το 2017 εντάχθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στον κρατικό προϋπολογισμό.

Η συνέντευξη με την κ. Πάμεθα Μίμη, εκπαιδευτικός, μέλος της ομάδας συντονισμού του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, εξηγεί όλες τις λεπτομέρειες του εγχειρίματος, αναδεικνύοντας την χρηματοδότηση και την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

1. Πείτε μου λίγα πράγματα, για την Καλοκαιρινή Εκστρατεία της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

Η «Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας» αποτελεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα το οποίο ξεκίνησε το 2012 ως μια πρωτοβουλία από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας και την ΜΚΟ Future Library. Υπήρξε αφορμή για να συγκεντρώνονται τα παιδιά το καλοκαίρι στις Βιβλιοθήκες. Στην ουσία, μιλάμε για ένα Summer Camp στις Βιβλιοθήκες. Έκτοτε, το 2013 και το 2014 η Καλοκαιρινή Εκστρατεία συνεχίστηκε με την ίδια μορφή, ενώ το 2015 διοργανώθηκε από την Εθνική Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με την Future Library και το 2016 τη σκυτάλη της διοργάνωσης έλαβε εξ ολοκλήρου η Εθνική Βιβλιοθήκη. Μέχρι και το 2016, η Καλοκαιρινή Εκστρατεία χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, ενώ το 2017 εντάχθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στον κρατικό προϋπολογισμό.

2. Ποιοι είναι οι στόχοι της πρωτοβουλίας, ποιες είναι οι ηλικίες των παιδιών που μετέχουν σ' αυτή την πρωτοβουλία;

Ο κύριος στόχος της Καλοκαιρινής Εκστρατείας είναι η ανάπτυξη υπηρεσιών για παιδιά στις Βιβλιοθήκες, η καλλιέργεια των αναγνωστικών συνθησιών των παιδιών, η «μύηση» τους στους χώρους των Βιβλιοθηκών και η διεύρυνση των γνώσεών τους γύρω από τη χρήση των Βιβλιοθηκών.

Με τις δράσεις μας στοχεύουμε σε ηλικίες 4 έως 14 ετών ενώ υπάρχουν και δράσεις που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Το μεγάλο στόχια, όμως, είναι οι έφηβοι, για τους οποίους προσπαθούμε να σχεδιάσουμε θελκτικές δράσεις. Στην πραγματικότητα, βέβαια, τώρα εργαζόμαστε να διαμορφώσουμε μια γενιά εφήβων αναγνωστών.

Καθώς λοιπόν, η Καλοκαιρινή Εκστρατεία ξεκίνησε από το 2012, τα παιδιά που συμμετείχαν στις δράσεις τότε, είναι οι έφηβοι στους οποίους απευθυνόμαστε σήμερα. Απώτερος σκοπός είναι οι αναγνώστες της Καλοκαιρινής Εκστρατείας να φτάσουν τελικά να αξιοποιούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις συλλογές της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Στόχος αρκετά φιλόδοξος, αφού θα πρέπει να «μυηθούν» σιγά σιγά μέχρι να φτάσουν στην Εθνική Βιβλιοθήκη. Θέλουμε τα παιδιά να ξεκινούν να επισκέπτονται τις τοπικές τους βιβλιοθήκες και αργότερα να φτάσουν ως φοιτητές πια ή ως έμπειροι αναγνώστες στην Εθνική Βιβλιοθήκη.

3. Μιλήστε μας λίγο παραπάνω για το ρόλο της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος στο πλαίσιο της Καλοκαιρινής Εκστρατείας.

Μέχρι και σήμερα, η Εθνική Βιβλιοθήκη δεν υλοποιεί δράσεις στο πλαίσιο της Καλοκαιρινής Εκστρατείας. Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται από τις τοπικές βιβλιοθήκες,

Η Εθνική Βιβλιοθήκη σχεδιάζει, οργανώνει, συντονίζει και διοχετεύει το εκπαιδευτικό υλικό και ενδεικτική βιβλιογραφία, ενώ οι τοπικές βιβλιοθήκες υλοποιούν το σχεδιασμό της Εθνικής Βιβλιοθήκης.

Στην ουσία, η Εθνική Βιβλιοθήκη σχεδιάζει δράσεις για ένα Δίκτυο Βιβλιοθηκών που ξεκίνησε η ΜΚΟ Future Library και το παρέλαβε η Εθνική Βιβλιοθήκη, το ενδυνάμωσε, το εμπλούτισε με περισσότερες βιβλιοθήκες (δημόσιες, δημοτικές και μεγάλων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων) και το ενέταξε στο «Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών» (ΔΕΒ).

Η Καλοκαιρινή Εκστρατεία αποτελεί μια από τις δράσεις του ΔΕΒ. Είναι η πρώτη δράση που ξεκίνησε στο πλαίσιο του ΔΕΒ. Το περσινό θέμα της ήταν «Περιπέτειες από σημείο σε σημείο» και σε κάθε Βιβλιοθήκη πραγματοποιούνταν εργαστήρια. Στην ουσία, υπάρχει ένα βασικό θέμα «ομπρέλα» και η Εθνική Βιβλιοθήκη σχεδιάζει περίπου 40 δράσεις. Οι Βιβλιοθήκες που μετέχουν στο ΔΕΒ δεν είναι υποχρεωμένες να υλοποιήσουν όλες αυτές τις δράσεις. Κάθε Βιβλιοθήκη διαθέτει τη δική της δυναμική η οποία καθορίζεται από την επισκεψιμότητα, το προσωπικό που διαθέτει κτλ. Για παράδειγμα η Βιβλιοθήκη στους Λειψούς, η οποία έχει κόσμο συνήθως τον Αύγουστο, μπορεί να υλοποιήσει 10 έως 15 δράσεις. Αντίθετα, η Βιβλιοθήκη της Κατερίνης, που είναι συνήθως γεμάτη όλο το χρόνο, μπορεί να τις υλοποιήσει όλες, και όχι μόνο μια φορά.

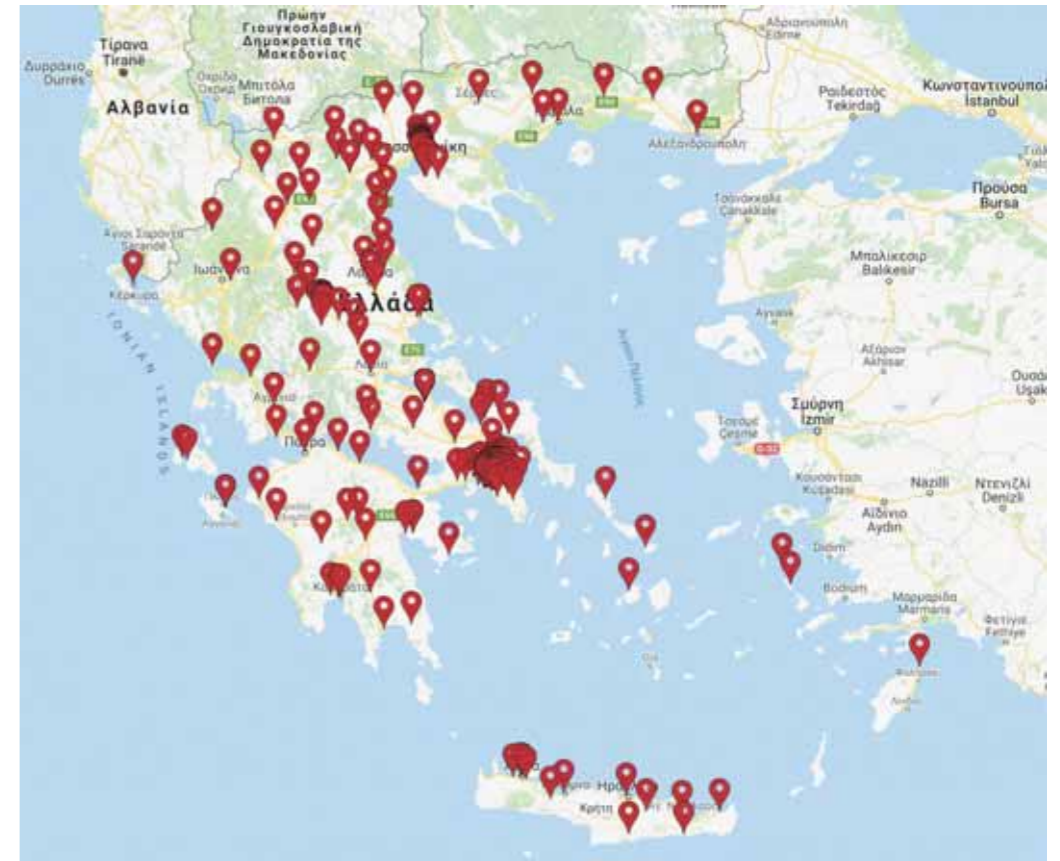
4. Να μιλήσουμε και λίγο για τους αριθμούς, καθώς το εγχείρημα φαίνεται εντυπωσιακό.

Πέρσι, στην Καλοκαιρινή Εκστρατεία, συμμετείχαν 162 Βιβλιοθήκες και 61.991 παιδιά,

σε όλη την Ελλάδα, ηλικίας 4 έως 14 ετών. Πραγματοποιήθηκαν 3.400 εργαστήρια συνολικά, 96.408 δανεισμοί βιβλίων και αγοράστηκαν 7.414 νέα βιβλία. Ως Εθνική Βιβλιοθήκη κάθε χρόνο με την έναρξη της Καλοκαιρινής Εκστρατείας προτείνουμε μια ενδεικτική λίστα με 100 τουλάχιστον τίτλους βιβλίων που εκδόθηκαν το τρέχον έτος, τα οποία είναι χρήσιμα για τις δράσεις μας. Τα πρώτα χρόνια της υλοποίησης του προγράμματος, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος χορηγούσε και ένα ποσό για να αγοράστούν βιβλία σε κάθε Βιβλιοθήκη. Εμείς, ως δημόσιοι φορέας, δεν έχουμε τη δυνατότητα για κάποια τέτοια πρωτοβουλία. Έχουμε, όμως, τη δυνατότητα να εκπαιδεύσουμε το προσωπικό των βιβλιοθηκών του ΔΕΒ, προκειμένου να μάθουν να συγκεντρώνουν τους απαραίτητους πόρους, να κάνουν δηλαδή fundraising πριν ξεκινήσει η Καλοκαιρινή Εκστρατεία και να προμηθεύονται τα βιβλία και τα υλικά που χρειάζονται για τις δράσεις.

5. Μάλιστα, δηλαδή οργανώνετε και δράσεις επιμόρφωσης του προσωπικού των Βιβλιοθηκών.

Κάθε χρόνο η Εθνική Βιβλιοθήκη οργανώνει ένα σεμινάριο. Όσο υπάρχει η μεγάλη χορηγία από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος το σεμινάριο προέβλεπε τη φυσική παρουσία των βιβλιοθηκονόμων. Από το 2017 και μετά, η δυνατότητα αυτή περιορίστηκε. Επομένως, τα σεμινάρια οργανώνονται σε μορφή webinar (διδακτυακό) και οι βιβλιοθηκονόμοι τα παρακολουθούν σε livestreaming (ζωντανή αναμετάδοση) από όλες τις Βιβλιοθήκες. Φέτος, η εκπαίδευση ήταν σχετική με το νέο θέμα της «Αγαπημένα δεδομένα: παρατηρώ και μετρώ τον κό-

Ο χάρτης των Βιβλιοθηκών που συμμετέχουν

μο», με την ιστοσελίδα του ΔΕΒ και τη διαχείρισή της καθώς και με την επικοινωνία του προγράμματος προς το κοινό.

6. Έχουμε παραδείγματα άλλων χωρών που εφαρμόζουν παρόμοιες πρωτοβουλίες όπως το πρόγραμμα της Καλοκαιρινής Εκστρατείας;

Πολλές χώρες υλοποιούν παρόμοια προγράμματα Καλοκαιρινής εκστρατείας. Το project δεν αποτελεί δική μας καινοτομία. Όμως, για τα ελληνικά δεδομένα η Καλοκαιρινή Εκστρατεία αποτελεί σαφώς μια πρωτότυπη ιδέα. Στην Ελλάδα δεν υπήρχε ποτέ δίκτυο ανάμεσα στις Δημόσιες και Δημοτικές Βιβλιοθήκες. Η Εθνική Βιβλιοθήκη συντόνισε όλη την προσπάθεια, υπό τη διεύθυνση του κ. Τσιμπόγλου, με αποτέλεσμα το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος να αριθμεί σήμερα, 214 Βιβλιοθήκες. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τις δράσεις της Καλοκαιρινής Εκστρατείας τις υλοποιούν μόνο όσες Βιβλιοθήκες του ΔΕΒ το επιθυμούν. Η Εθνική Βιβλιοθήκη υποστηρίζει καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος τις τοπικές βιβλιοθήκες. Μάλιστα, ο Συντονιστής του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος κ. Γρηγόρης Χρυσοστομίδης, κάνει τη δική του εκστρατεία και επισκέπτεται συχνά μία προς μία τις Βιβλιοθήκες του Δικτύου προκειμένου να γνωριστεί προσωπικά με τους ανθρώπους που μετέχουν στην προσπάθεια και να αφουγκραστεί τις τοπικές ανάγκες.

Το εντυπωσιακό στοιχείο στην Καλοκαιρινή Εκστρατεία είναι το στοιχείο της συνεργασίας που αναπτύσσεται ανάμεσα στις Βιβλιοθήκες. Ταυτόχρονα, είναι επίσης σημαντική

η δικτύωση που χτίζεται ανάμεσα στην Εθνική Βιβλιοθήκη και στις Βιβλιοθήκες που ανήκουν στο ΔΕΒ και, φυσικά, η σχέση που καλλιεργείται ανάμεσα στα παιδιά και στις Βιβλιοθήκες.

7. Ποιο μπορεί να είναι λοιπόν το μέλλον της Καλοκαιρινής Εκστρατείας;

Είναι αβέβαιο, πως η Καλοκαιρινή Εκστρατεία έχει αγαπηθεί. Υπάρχουν μικροί και μεγάλοι που την περιμένουν με πολλή λαχτάρα. Αρκετά παιδιά κάνουν προεργασία από τον Μάιο και ρωτούν για την ημερομηνία έναρξης και το θέμα της κτλ. Σκεφτείτε ένα παιδί που ζει στην Αθήνα, τελειώνει το σχολείο στις 15 Ιουνίου και στις 20 Ιουνίου ξεκινάει η Καλοκαιρινή Εκστρατεία. Μπορεί να επισκεφτεί τη Βιβλιοθήκη της περιοχής του και να παρακολουθήσει τις πρώτες μέρες των δράσεων. Εάν καταγεται από τη Ναύπακτο για παράδειγμα, και επιθυμεί να επισκεφτεί εκεί τη γιαγιά και τον παππού, μπορεί να παρακολουθήσει στην τοπική βιβλιοθήκη το πρόγραμμα και τις δράσεις της Καλοκαιρινής Εκστρατείας. Εάν μετά το ίδιο παιδί θελήσει να επισκεφτεί με τους γονείς του την Κρήτη, τότε, μπορεί να επισκεφτεί άμεσα την τοπική βιβλιοθήκη στην περιοχή όπου κάνει διακοπές και να παρακολουθήσει και εκεί κάποιες δράσεις.

Εμείς θέλουμε η Καλοκαιρινή Εκστρατεία να παραμείνει μια από τις δράσεις του ΔΕΒ καθώς και να εμπλουτισθεί αυτό και με άλλες δράσεις.

8. Πώς αισθάνονται οι γονείς για την πρωτοβουλία; Προφανώς αισθάνονται καλά που αφήνουν τα παιδιά τους σε ένα ασφαλή μέρος και τα βάζουν σε μια διαδικασία

φιλιανγωγίας. Υπάρχει συμμετοχή από τους γονείς;

Οι γονείς, εάν επιθυμούν, μπορούν να μετέχουν εθελοντικά. Εμείς, βέβαια, προτιμούμε να αφήνουν τα παιδιά τους στις Βιβλιοθήκες, ώστε πιο ελεύθερα να απολαμβάνουν τις δράσεις. Οι γονείς έχουν ανταποκριθεί στην Καλοκαιρινή Εκστρατεία πολύ ζεστά. Ειδικά σε μικρές κοινωνίες ή σε μικρά χωριά, όπου πολλοί από αυτούς έχουν τις δικές τους μνήμες από τη βιβλιοθήκη του χωριού, χαίρονται με την προοπτική ότι τα παιδιά τους θα αποκτήσουν και αυτά τις δικές τους μνήμες.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε το: ΔΕΒ <https://network.nlgr/news/hashtag#KE2018gr>

*Η Μαρία Φιλίω Τριδής είναι κοινωνιολόγος. Οι μεταναστευτικές πολιτικές, τα ζητήματα ένταξης και εκπαίδευσης μεταναστών αποτελούν μερικά από τα ενδιαφέροντά της. Έχει κάνει μεταπτυχιακές στα Ανθρώπινα Δικαιώματα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνείς Σχέσεις και την Εκπαιδευτική Πολιτική στα Πανεπιστήμια Warwick (Ηνωμένο Βασίλειο) και Αθηνών (ΕΚΠΑ, Ελλάδα). Είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό ή την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Μελέθουρν — Αθήνα: Μια διαδρομή Φιλίας» το οποίο πραγματοποιήθηκε από τα Σχολεία Γλώσσας και Πολιτισμού της Ελληνικής Κοινότητας Μεμβούρνς σε συνεργασία με το Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Κολλέγιο Ψυχικού, Αθήνα). Έχει εργαστεί ως εκπαιδευτικός κοινωνιολογίας και ως υπεύθυνη συντονισμού, πρωτοβουλιών χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την ειδική αγωγή και την ένταξη των ατόμων με αναπηρία.

Παιδική Βιβλιοθήκη Κηφισιάς, Καλοκαιρινή εκστρατεία. Φωτό: Dimitris Lazos

Διαδρομές από βιβλίο σε βιβλίο Παιδική Βιβλιοθήκη Συντονισμού Καραμπουρνάκι